

Nr 62.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 och 2 §§ lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten; given Stockholms slott den 19 januari 1934.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 och 2 §§ lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten.

GUSTAF.

Gustav Möller.

Förslag

till

Lag**angående ändrad lydelse av 1 och 2 §§ lagen den 21 september 1915
(nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten.**

Härigenom förordnas, att 1 och 2 §§ lagen den 21 september 1915 om behörighet att utöva läkarkonsten skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

1 §.

Behörighet att utöva läkarkonsten tillkommer

- 1) den, som vunnit legitimation som läkare (legitimerad läkare);
- 2) den, som — — — Konungen utnämnd;
- 3) den, som — — — eller poliklinik;
- 4) den, som — — — tillåtelsen avser.

2 §.

Legitimation, som i 1 § 1) sägs, må endast meddelas svensk medborgare, som inom riket avlagt medicine licentiatexamen.

Ansökan om legitimation göres hos medicinalstyrelsen. Styrker sökanden därvid, att han uppfyller de i första stycket för vinnande av legitimation stadgade villkoren, skall medicinalstyrelsen meddela honom legitimationsbevis, där ej i avseende å sökanden föreligger sådant förhållande, på grund varav vunen legitimation enligt vad nedan stadgas skall återkallas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1934.

---

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 3 januari 1934.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och ecklesiastikdepartementen anför chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller:

Fråga har uppkommit om ändring i gällande bestämmelser om rätt att erhålla legitimation som läkare. Jag anhåller nu få anmäla detta ärende.

Enligt 1 § lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten tillkommer sådan behörighet bland annat den, som inom riket avlagt medicine licentiatexamen och därefter vunnit legitimation som läkare (legitimerad läkare). I 2 § av samma lag stadgas, att medicinalstyrelsen skall meddela sökande, som styrker, att han inom riket avlagt nämnda examen, legitimationsbevis, där ej i avseende å honom föreligger sådant förhållande, på grund varav enligt i lagen meddelade bestämmelser vunnit legitimation skall återkallas.

Å socialdepartementets lagbyrå har upprättats ett förslag till ändring av förutnämnda lag av innebörd, att endast svensk medborgare, som avlagt medicine licentiatexamen, skulle hava den ovillkorliga rätt att erhålla legitimation, som lagen förutsätter. Ändringen har i lagbyråns förslag ansetts kunna ske genom omarbetning av 1 § första punkten i lagen, som föreslagits skola erhålla det innehållet att behörighet att utöva läkarkonsten skulle enligt nämnda punkt tillkomma svensk medborgare, som inom riket avlagt medicine licentiatexamen och därefter vunnit legitimation som läkare (legitimerad läkare).

Som motivering till den föreslagna ändringen anföres i lagbyråns förslag i huvudsak följande.

Enligt gällande bestämmelser hade den, som avlagt medicine licentiatexamen, oavsett om han vore svensk medborgare eller ej, en praktiskt taget ovillkorlig rätt att erhålla legitimation. Till jämförelse härmed kunde framhållas, att enligt 5, 6 och 7 §§ i instruktionen för medicinalstyrelsen den 19 december 1930 (nr 441) det tillkomme styrelsen bland annat att meddela svensk medborgare, som därtill visat behörighet, legitimationsbevis som apotekare, tandläkare eller veterinär. Fall kunde emellertid uppkomma, då utländsk medborgare erhöle tillstånd av Kungl. Maj:t att inskrivas vid svensk läroanstalt och där avlägga medicinska examina. Då det syntes olämpligt, att sådan utlännning skulle kunna utan vidare erhålla legitimation med åtföljande oinskränkt behörighet att här utöva läkarkonsten, hade föreslagits sådan ändring av 1 § i lagen om behörighet att utöva läkarkonsten att endast svensk medborgare skulle kunna erhålla legitimation. Härmed bringades stadgandet i överensstämmelse med vad som enligt medicinal-

styrelsens instruktion gällde för vissa läkaryrket närstående yrkesgrupper. För utländsk medborgare stode fortfarande den möjlighet öppen, som inrymdes i 1 § 4) av förutnämnda lag, eller att efter tillåtelse av Konungen här utöva läkarkonsten i den omfattning och under den tid tillåtelsen avsåge.

Några övergångsbestämmelser i anledning av den föreslagna lagändringen hade icke syntts erforderliga.

Över förslaget har yttrande inhämtats från *medicinalstyrelsen*, som i utlåttande den 22 november 1933 tillstyrkt förslaget. Styrelsen har tillika ifrågasatt sådan ändring av 2 § i förutnämnda lag, att sökande av legitimation skulle styrka, att han vore svensk medborgare.

Departements-
chefen.

På de skäl, som anföras i lagbyråns förslag, anser jag den praktiskt taget ovillkorliga rätt att, efter avlagd medicine licentiatexamen, erhålla legitimation som läkare, vilken stadgas i lagen om behörighet att utöva läkarkonsten, böra förbehållas svensk medborgare. Mot det av medicinalstyrelsen ifrågasatta tillägget till 2 § i lagen har jag ej någon erinran att framställa. Styrkande av svenskt medborgarskap torde lättast kunna ske genom företeende av åldersbetyg, innehållande anteckning därom. De erforderliga bestämmelserna i ämnet synas lämpligen böra införas i 2 § av lagen, i samband varmed såväl den nuvarande bestämmelsen i denna paragraf som 1 § första punkten böra underkastas viss omredigering.

Av de föreslagna bestämmelserna följer, att en utlänning, som medgivits tillstånd att inskrivas vid svensk läroanstalt och där avlägga medicinska examina, erhåller rätt att, om han blivit svensk medborgare, efter avlagd medicine licentiatexamen liksom andra svenska medborgare få legitimation med åtföljande behörighet att utöva läkarkonsten. Har han ej blivit svensk medborgare, berättigar icke avlagd medicine licentiatexamen till legitimation. I detta fall fordras, enligt 1 § i lagen, för behörighet att utöva läkarkonsten *antingen* att han innehar läkarbefattning, vartill han blivit av Konungen utnämnd, *eller* att han är av medicinalstyrelsen förordnad att tjänstgöra som vikarie för läkare eller såsom extra läkare eller är av vederbörande myndighet förordnad till läkare vid den militära sjukvården eller är förordnad att vara underläkare eller amanuens vid offentlig klinik eller poliklinik *eller* att han av Konungen erhållit särskild tillåtelse att inom riket utöva läkarkonsten i den omfattning och under den tid tillåtelsen avser.

Departementschefen uppläser härefter ett inom socialdepartementet upprättat förslag till *lag angående ändrad lydelse av 1 och 2 §§ lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten*, av den lydelse, bilaga¹⁾ till detta protokoll utvisar, samt hemställer, att lagrådets utlåttande över förslaget måtte för det i § 87 regeringsformen angivna ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen lämnar Hans Maj:t Konungen bifall.

Ur protokollet:

Åke Karholm.

¹⁾ Denna bilaga, vilken är lika lydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den
17 januari 1934.*

Närvarande:

justitierådet EKLUND,
regeringsrådet ASCHAN,
justitieråden GREFBERG,
FORSSMAN.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 3 januari 1934, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående ändrad lydelse av 1 och 2 §§ lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av extra hovrättsfiskalen Olof Bergholtz.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
Ragnar Kihlgren.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 19 januari 1934.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden
UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENG-
BERG, EKMAN.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och ecklesiastik-
departementen anmäler chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller,
lagrådets den 17 januari 1934 avgivna utlåtande över det den 3 i samma månad
till lagrådet remitterade förslaget till lag angående ändrad lydelse av 1 och
2 §§ lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkar-
konsten; därvid föredraganden hemställer, att förslaget, som av lagrådet
lämnats utan erinran, måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom proposi-
tion föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda
hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen
skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta proto-
koll utvisar.

Ur protokollet:

Åke Karlholm.